

ఘనతా విశిష్టతల ప్రకరణం

3వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) మహాత్మాలు

1468. హజ్రత్ అనన్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం :- నేను ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం)ను అసర్ నమాజ్ వేళ చూశాను. ప్రజలు వుజూ చేయడానికి నీళ్ళ కోసం అన్వేషిస్తున్నారు. కాని వారికి ఎక్కడా నీళ్ళు లభించడం లేదు. దైవప్రవక్త (సల్లం) కోసం మటుకు (కొంచెం) నీళ్ళు తీసుకురావడం జరిగింది. ఆయన ఆ నీళ్ళ పాత్రలో తమ చేతిని ముంచి, ఇక వుజూ చేయడం అన్నారు అనుచరులతో. అప్పుడు ఆయన చేతి వ్రేళ్ళ నుండి ధారాపాతంగా నీళ్ళు వెలువడసాగాయి. మొదటి వ్యక్తి నుంచి చివరి వ్యక్తి దాకా అందరూ వుజూ చేసుకునే వరకు ఆ నీటి ధారలు వెలువడుతూనే ఉండటం నేను కళ్ళారా చూశాను.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 4వ ప్రకరణం - వుజూ, 32వ అధ్యాయం - ఇల్లి మాసిన్నాని అల్ వజూఅ ఇజా హానతిస్సరాహ్)

1469. హజ్రత్ అబూ హమీద్ సాది (రజి) కథనం:- మేము తబూక్ పోరాటంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట ఉన్నాము. దైవ ప్రవక్త (సల్లం) ఖురా లోయలోకి చేరుకున్నారు. అక్కడ తోటలో ఒక స్త్రీ కన్పించింది. “అమె తోటలో ఎన్ని పండ్లు అవుతాయో అంచనా వేయండి” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ అనుచరులతో. ఆయన స్వయంగా పది ‘వసఖ్ల’ పండ్లు ఉండవచ్చని అంచనా వేసుకున్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ స్త్రీతో “ఈ తోటలో (ఈ యేడు) ఎన్ని పండ్లు కాస్తాయో లెక్క గట్టి ఉంచు” అని అన్నారు.

ఆ తరువాత మేము తబూక్ చేరుకున్నాం. దైవప్రవక్త (సల్లం) మాతో మాట్లాడుతూ “ఈ రోజు రాత్రి తీవ్రమైన తుఫాను గాలి వీస్తుంది. కనుక మీలో ఎవరూ ఆ సమయంలో లేచి నిలబడకూడదు. ఒంటెలు ఉన్నవారు తమ ఒంటెలను కట్టివేయాలి” అని అన్నారు. మేము మా ఒంటెలను కట్టివేశాము. ఆ రాత్రి భయంకరమైన తుఫాను గాలి వీచింది. ఒక వ్యక్తి (ఎందుకో) లేచి నిలబడ్డాడు. మరుక్షణమే అతణ్ణి తుఫాను గాలి అమాంతం పైకెత్తి ‘తై’ కొండ మీద విసరివేసింది. ఆ సమయంలోనే ఐలా (ప్రాంతపు) రాజు, దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ఒక తెల్ల కంచర గాడిదను, ఒక దుప్పటిని కానుకగా పంపాడు. దైవ ప్రవక్త (సల్లం) అతనికి అతని రాజ్యాధికారం అతని క్రిందే ఉన్నట్లు ఒక ఫర్మానా వ్రాసిచ్చారు.

ఆ తరువాత మేము ఖురా లోయకు తిరిగొచ్చాము. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ స్త్రీని “నీ తోటలో ఎన్ని పండ్లు కాశాయి?” అని అడిగారు. దానికామె పది వసఖ్లు కాశాయి అన్నది. అంటే దైవప్రవక్త అంచనా ప్రకారమే ఉత్పత్తి జరిగింది. తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) మాతో “నేను తొందరగా మదీనా వెళ్ళిపోదామనుకుంటున్నాను. నాతో పాటు వచ్చే వాళ్ళవరైనా ఉంటే వెంటనే బయలుదేరండి” అని అన్నారు.

ఆ తరువాత మాకు మదీనా పట్టణం కన్పించసాగింది. దైవప్రవక్త (సల్లం) దాన్ని చూసి “ఇది తాబా” అన్నారు. తరువాత ఆయన ఉహుద్ పర్వతాన్ని చూసి “ఈ పర్వతం మనల్ని అభిమానిస్తోంది. మనం దీన్ని అభిమానిస్తున్నాం” అని అన్నారు. ఆ తరువాత “నేను మీకు అన్నార్ల ఇండ్లలో శ్రేష్ఠమైన ఇండ్లను గురించి చెప్పనా?” అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు “తప్పకుండా చెప్పండి దైవప్రవక్తా!” అన్నారు. “అన్నిటికంటే బనీ నజ్జార్ తెగవారి ఇండ్లు శ్రేష్ఠమైనవి. తరువాత బనీ అబ్దుల్ అష్ హల్ తెగవారి ఇండ్లు, ఆ తరువాత బనీ సాదా తెగవారి ఇండ్లు వస్తాయి” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). తిరిగి ఆయన “బనీ హారీస్ బిన్ ఖజ్రజ్ తెగవారి ఇండ్లతో బాటు అన్నార్ ముస్లింల ఇండ్లన్నిటిలోనూ శ్రేయోశుభాలు ఉన్నాయి” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 24వ ప్రకరణం - జకాత్, 54వ అధ్యాయం - ఖర్చిత్రమ్)

(హదీసు ఉల్లేఖకుని కథనం) - ఆ తరువాత హజ్రత్ సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి) మమ్మల్ని కలుసుకోవడానికి వచ్చారు. అప్పుడు హజ్రత్ అబూ ఉసైద్ (రజి) ఆయనతో “మీరు విన్నారా? దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారుల ఇండ్ల శ్రేష్ఠతను గురించి మాట్లాడుతూ మనల్ని అందరికంటే చివర్లో ఉంచారు” అని అన్నారు. హజ్రత్ సాద్ (రజి) ఈ మాటలు విని దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి “దైవప్రవక్తా! మీరు అన్నారుల ఇండ్ల ఘనతను గురించి చెబుతూ మమ్మల్ని చివర్లో ఉంచారు” అని అన్నారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధానమిస్తూ “మీరు కూడా శ్రేష్ఠమైన వారిలో ఉన్నారన్నమాట మీకు చాలదా?” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 63వ ప్రకరణం - మసాఖిబుల్ అన్నార్, 7వ అధ్యాయం - ఫజ్లి దూరిల్ అన్నార్)

4వ అధ్యాయం - దైవసహాయంపై ప్రవక్త (సల్లం) నమ్మకం, ఆయనకు దైవరక్షణ

1470. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం :- మేము దైవప్రవక్త (సల్లం)తో కలసి నజద్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాం. ఎండ తీవ్రమయిపోయినప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక లోయలోకి చేరుకున్నారు. ఆ లోయలో ఒక విధమైన ముండ్లచెట్టు అనేకం ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక చెట్టు క్రిందికి చేరి, ఖడ్గాన్ని చెట్టుకు వ్రేలాడదీసి చెట్టు నీడలో విశ్రాంతి కోసం పడుకున్నారు. మిగిలిన వాళ్ళు కూడా నలువైపులా వ్యాపించి ఉన్న చెట్ల నీడన విశ్రాంతి తీసుకోసాగారు. కాస్సేపటికి దైవప్రవక్త (సల్లం) మమ్మల్ని కేకవేసి పిలిచారు. మేము వెంటనే లేచి ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళాము. చూస్తే, అక్కడ దైవప్రవక్త (సల్లం) ఎదురుగా ఒక పల్లెవాసి కూర్చొని ఉన్నాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) మాకిలా తెలియజేశారు :- “నేను పడుకొని ఉంటే ఒక వ్యక్తి వచ్చి నా ఖడ్గం చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. నేను మేల్కొని చూస్తే అతను వరలేని ఆ కత్తి పట్టుకొని నా తలవైపు నిల్చున్నాడు. అతనలా కత్తి పట్టుకొని ‘నా బారి నుండి నిన్నెవరు కాపాడుతారు?’ అని అన్నాడు. నేను ‘దేవుడు కాపాడుతాడ’న్నాను. ఈ మాట విని అతను ఖడ్గాన్ని వరలోకి నెట్టి కూర్చున్నాడు. ఆ వ్యక్తి ఇతనే.”

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ వ్యక్తికి ఎలాంటి శిక్ష విధించలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 64వ ప్రకరణం - మగాజి, 32వ అధ్యాయం - గజ్రతి బనీ ముస్తలిఖ్ మన్ ఖుజఅ)

5వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) తెచ్చిన దివ్యజ్ఞానం - దాని విశిష్టత

1471. హజ్రత్ అబూ మూసా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- దేవుడు నాకిచ్చి పంపిన జ్ఞానోపదేశాలు నేలపై కురిసే కుండపోత వర్షం లాంటివి. ఆ వర్షం ద్వారా నీటిని బాగా పీల్చుకునే సారవంతమైన నేలలో పచ్చిక, చెట్లు చేమలు మొలుస్తాయి. గట్టి నేల ఆ వర్షపు నీటిని నిరోధించి నిల్వ చేస్తుంది. దేవుడు ఆ నీటితో మానవులకు ప్రయోజనం చేకూర్చుతాడు. వారు దాన్ని త్రాగుతారు, పంట భూముల కోసం వినియోగించుకుంటారు. ఈ వర్షమే మెట్టపల్లాలు లేని చదునైన నేలపై కూడా కురుస్తుంది. కాని ఆ నేల నీటిని (పీల్చుకోవడం గాని) నిరోధించడం గాని, పచ్చికను, చెట్లను మొలకెత్తించడం గాని చేయజాలదు. ఈ (పై రెండు) ఉదాహరణలు దైవధర్మాన్ని అర్థం చేసుకున్న వ్యక్తికి వర్తిస్తాయి. దేవుడు నాకిచ్చి పంపిన జ్ఞానం ఆ వ్యక్తికి ప్రయోజనం చేకూర్చుతుంది. అతనా జ్ఞానాన్ని ఆర్జించి ఇతరులక్కూడా నేర్చుతాడు. ఈ (మూడవ) ఉదాహరణ అహంకారం, దురురభిమానం గల వ్యక్తికి వర్తిస్తుంది. అతను తన అహంకారం కారణంగా ధర్మం వైపు దృష్టి సారించడు, దేవుడు నాకిచ్చి పంపిన హితోపదేశాలను స్వీకరించడు.*

(సహీహ్ బుఖారీ:- 3వ ప్రకరణం - ఇల్వీ, 20వ అధ్యాయం - ఫజ్లిమన్ అలిమ వ అల్లమ్)

6వ అధ్యాయం - ముస్లిం అనుచర సమాజంపై దైవప్రవక్త (సల్లం) వాత్సల్యం

1472. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- నన్ను, (నా అనుచర సమాజం) ప్రజలను ఈ విధంగా పోల్చవచ్చు. ఒక వ్యక్తి అగ్నిని రాజేయగా దాని వెలుగు నలువైపులా వ్యాపిస్తుంది. అప్పుడు ఉసుళ్ళు, కీటకాలు వచ్చి అందులో పడుతుంటాయి. ఆ వ్యక్తి వాటిని నిరోధిస్తాడు, (అగ్నిలో పడకుండా) ఆపడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాని అవి ఆగవు, అగ్నిలోకి పోయి పడుతూనే ఉంటాయి. అదే విధంగా నేను కూడా మిమ్మల్ని మీ నడుము పట్టి నరకాగ్నిలో పడిపోకుండా నిరోధిస్తున్నాను. కాని ఈ జనం నరకంలోకే పోయి పడుతున్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాబ్, 26వ అధ్యాయం - అల్ ఇన్సిహ్ అనిల్ మఅసి)

★ ఇమామ్ నవవీ (రహూలై) ఇలా రాస్తున్నారు: నేల మూడు రకాలుగా ఉంది. అలాగే మానవుల్లో కూడా మూడు రకాల వారున్నారు. మొదటి రకం సారవంతమైన నేల వర్షం పడగానే పచ్చిక, పండ్లు ఉత్పత్తి చేసి సస్యశ్యామలమవుతుంది. ప్రజలు దాని వల్ల ప్రయోజనం పొందుతారు. ధర్మవిద్య నేర్చుకొని, దాన్ని స్వయంగా ఆచరించడమే గాక, ఇతరులక్కూడా నేర్చుతూ వారికి ప్రయోజనం చేకూర్చే వ్యక్తి ఈ సారవంతమైన నేల వంటివాడు.

రెండవ రకం నేల పచ్చిక, పండ్లు వగైరా ఉత్పత్తి చేయకపోయినా వర్షపు నీటిని ఆపుకొని నిలువ చేస్తుంది. దానివల్ల మానవులు, జంతువులు ప్రయోజనం పొందుతారు. ధర్మవిద్య నేర్చుకున్నప్పటికీ దాని ద్వారా సమకాలీన సమస్యలకు పరిష్కారం చూపగలిగే అంత దక్షత లేని వ్యక్తి ఈ నేల వంటివాడు. అయినప్పటికీస్త్రీ ప్రజలు అతను చెప్పే ధార్మిక విషయాలు విని ప్రయోజనం పొందుతారు.

మూడవ రకం నేల చదునైన మెరక నేల. ఇది పచ్చిక, పండ్లు వగైరా ఏదీ ఉత్పత్తి చేయజాలదు. వర్షపు నీటిని కూడా నిల్వచేయజాలదు. ధర్మం పట్ల నిర్లక్ష్య వైఖరి అవలంబించిన వాడీ ఇలాంటి నేలతో పోల్చవచ్చు. ఇతను ధర్మజ్ఞానాన్ని జ్ఞాపకం పెట్టుకోడు. అతని దగ్గర ఏవరూ ఎలాంటి ధార్మిక విషయమూ నేర్చుకోలేరు. (సంకలనకర్త).

7వ అధ్యాయం - ఈయనే అంతిమ దైవప్రవక్త (సల్లం)

1473. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలియ జేశారు :- నన్ను, నాకు పూర్వం వచ్చిపోయిన ప్రవక్తలను ఈ విధంగా పోల్చవచ్చు - ఒక వ్యక్తి ఒక ఇల్లు కట్టించాడు. దాన్ని అన్ని విధాలా తీర్చిదిద్దాడు. కాని ఓ మూలలో ఒక ఇటుక పెట్టేంత ఖాళీ వదలిపెట్టాడు. ప్రజలు ఆ ఇంటిని నలువైపులా తిరిగి చూసి “(ఇంత అందమైన ఈ ఇంటికి) ఇక్కడ ఇటుక ఎందుకు పెట్టలేదు!” అని ఆశ్చర్యపోయారు - కనుక ఆ ఇటుకను నేనే. ఆ విధంగా నేను (అందరి కన్నా చివర్లో వచ్చిన) అంతిమ దైవప్రవక్తను*.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 18వ అధ్యాయం - ఖతిమున్నబియ్యాన్)

1474. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- నన్ను, నాకు పూర్వం వచ్చిపోయిన దైవప్రవక్తలను ఈ విధంగా పోల్చవచ్చు - ఒక వ్యక్తి ఒక ఇల్లు నిర్మించాడు. నిర్మాణం పూర్తయింది. దాన్ని అన్ని విధాలా తీర్చిదిద్దాడు. కాని (ఓ మూలన) ఒక ఇటుక పట్టేంత ఖాళీ వదలిపెట్టాడు. ప్రజలు ఆ ఇంట్లో ప్రవేశించి (తిరిగి చూసి) “ఇక్కడ ఒక ఇటుక ఉండవలసిన ఖాళీ చోటును గనక వదలి పెట్టకుండా ఉంటే ఈ ఇల్లు పరిపూర్ణతను సంతరించు కునేది” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 18వ అధ్యాయం - ఖతిమున్నబియ్యాన్)

9వ అధ్యాయం - కౌసర్ సరస్సు - దాని వైశిష్ట్యం

1475. హజ్రత్ జుందుబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ఉద్ఘోషించారు:- (కౌసర్) కోనేటి దగ్గరకు నేను మీ అందరికంటే ముందు చేరుకుంటాను (అక్కడ నేను మీ కోసం నిరీక్షిస్తూ ఉంటాను).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాబ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖాలిల్లాహి తాలా ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1476. హజ్రత్ సహెల్ బిన్ సాద్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు:- (కౌసర్) సరస్సు దగ్గరకు నేను మీ అందరికంటే ముందుగా చేరుకొని మిమ్మల్ని స్వాగతించడానికి నిరీక్షిస్తూ ఉంటాను. నా దగ్గరకు వచ్చిన ప్రతి వ్యక్తి ఈ సరస్సు నీరు త్రాగుతాడు. ఈ నీరు (ఓసారి) త్రాగిన వాడికి ఇక ఎన్నటికీ దాహమవదు. మరికొందరు నా దగ్గరికి రావడానికి ప్రయత్నిస్తారు. నేను వారిని

* ఈ హదీసులో దైవప్రవక్తలను, వారు తెచ్చిన బోధనలు, హితోపదేశాలను ఒక భవనంతో పోల్చడం జరిగింది. దీనికి పటిష్ఠమైన పునాదులు వేయబడ్డాయి. దాని కట్టడం ఎంతో అందంగా, అద్భుతంగా నిర్మించబడింది. కాని అందులో ఒక చోట ఒక ఇటుక పట్టేంత ఖాళీ వదిలి వేయబడింది. అత్యున్నత వైతిక విలువల సంస్థాపనకై పంపబడిన అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ని ఇక్కడ ఈ ఖాళీ స్థలాన్ని పూరించే ఇటుకతో పోల్చడం జరిగింది. ఆయన ప్రభవించి అద్భుతమైన ఈ దైవ దౌత్యసాధానికి చివరి ఇటుకను అమర్చి దానికి పరిపూర్ణత్వాన్ని చేకూర్చారు. ఆ తరువాత ఈ సాధానికి మరే ఇటుకా అవసరం లేదు. అదే విధంగా మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) తరువాత మానవాళి మార్గదర్శనానికి మరే దైవప్రవక్తా ప్రభవించదు. (సంకలనకర్త)

గుర్తుపడ్డాను. వారు కూడా నన్ను గుర్తు పట్టవచ్చు. అయినప్పటికీ వారిని నా దగ్గరకు రాకుండా నిరోధించడం జరుగుతుంది.

(సహిహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1477. హజ్రత్ అబూ సయ్యాద్ ఖుదరీ (రజి) కథనం:- పై హదీసును హజ్రత్ అబూ సయ్యాద్ (రజి) కూడా ఉల్లేఖించారు. అయితే ఆ హదీసులో ఈ విషయం అదనంగా ఉంది -

నేను (అంటే దైవప్రవక్త) వారిని చూసి “వీరు నా వారు (నా అనుచర సమాజం ప్రజలు)” అని అంటాను. కాని “మీరు (ఇహలోకం వీడి) పోయిన తరువాత వీరు ఏమేమి చేశారో (ధర్మంలో ఎలాంటి కొత్త పోకడలు సృష్టించారో, ధర్మ వ్యతిరేక వైఖరి అవలంబించారో) మీకు తెలియదు” అని నాకు సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది. అప్పుడు నేను వారితో “దురంగా ఉండండి, నా తరువాత దైవధర్మాన్ని మార్చేసిన వారు దురంగా ఉండాలి” అని అంటాను.

(సహిహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1478. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అప్స్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ఉద్ఘోషించారు:- నా సరస్సు ఒక నెల ప్రయాణం చేసిన దూరమంత పొడవుగా ఉంటుంది. అందులోని నీళ్ళు పాలకంటే తెల్లగా, దాని పరిమళం కస్తూరి కంటే ఎక్కువ సువాసనగా ఉంటాయి. అక్కడ ఉండే అసంఖ్యాకమైన చెంబులు ఆకాశంలోని నక్షత్రాల దృశ్యాన్ని తలపింపజేస్తాయి. అందులో ఎవరైనా ఒక్కసారి నీరు త్రాగితే ఇక ఎన్నటికీ అతనికి దాహం వేయదు.

(సహిహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1479. హజ్రత్ అస్మా బిన్తె అబూబకర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలిపారు:- నేను (కౌసర్) సరస్సు దగ్గర ఉండి మీలో నుండి వచ్చే ప్రతి వ్యక్తిని చూస్తుంటాను. కొంత మందిని నా దగ్గరకు రాకుండా నిరోధించడం జరుగుతుంది. నేనప్పుడు “దేవా! వీరు నా వారు. నా అనుచర సమాజం సభ్యులు కదా!” అని అంటాను. కాని “మీ తరువాత వీరు ఏమేమి చేశారో మీకేమయినా తెలుసా? దైవసాక్షి! మీరు (ఇహలోకం వీడి) పోయిన తరువాత వీరు ఎప్పుడూ అజ్ఞానం, అనాగరిక చేష్టల వైపుకే మరలిపోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉండేవారు” అని నాకు సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది (అంటే వీరు అజ్ఞాన కాలంలో ఉండిన మూఢ సంప్రదాయాలను, దైవ ధర్మంలో లేని కొత్త పోకడలను ఇస్లాంలో ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఉండేవారని అర్థం).

(హజ్రత్ అస్మా (రజి) నుండి హదీసు గ్రహించిన) హజ్రత్ అబూ ములైక (రహ్మాలై) ఈ హదీసు వినించిన తరువాత “దేవా! మేము మళ్ళీ అజ్ఞానం, మూఢత్వాల వైపుకు మరలిపోకుండా, నీ ధర్మం

విషయంలో మేము పరీక్షకు గురి కాకుండా మమ్మల్ని కాపాడు అని ప్రార్థించారు.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖొలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్ నా కల్ కౌసర్)

1480. హజ్రత్ ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఉహుద్ అమరగతుల కోసం ఎనిమిది సంవత్సరాల తరువాత (జనాజా) నమాజ్ చేశారు. చనిపోయిన వారికి, బ్రతికున్న వారికి అందరికీ వీడ్కోలు చెబుతున్న విధంగా ఈ నమాజు చేశారు. ఆ తరువాత మస్జిద్ లో వేదిక ఎక్కి ఇలా ఉద్వోధించారు - “నేను సారథిగా, జట్టు నాయకుడిగా మీకు ముందుగా వెళ్తున్నాను. నేను మీకు సాక్షిని, పర్యవేక్షకుడిని. ఇక మీరు నన్ను కౌసర్ సరస్సు దగ్గర కలుసుకుంటారు. నేనిక్కడ నిలబడి కూడా దాన్ని (కౌసర్ సరస్సుని) చూడగలుగుతున్నాను. నేను వెళ్ళిన తరువాత మీరు మళ్ళీ బహుదైవారాధకులయి పోతారేమోనన్న భయమిప్పుడు నాకు ఏమాత్రం లేదు. కాని నా భయమల్లా మీరు ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో చిక్కుకుపోతారేమోనన్నదే.”

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 64వ ప్రకరణం - మగాజి, 17వ అధ్యాయం - గజ్యతి ఉహుద్)

1481. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మన్షూద్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ఉద్వోధించారు:- నేను మీకు ముందుగా కౌసర్ సరస్సు దగ్గరికెళ్ళి మీ కోసం నిరీక్షిస్తుంటాను - మిమ్మల్ని స్వాగతించడానికి. మీలో కొందరు నా దగ్గరకు వస్తారు. అయితే వారిని నా దగ్గరకు రాకుండా ఆపడం జరుగుతుంది. నేనప్పుడు “దేవా! వీరు నా సహచరులు” అని అంటాను. “మీరు చనిపోయిన తరువాత వీరు దైవధర్మంలో ఏవి కొత్త విషయాలు, వినూత్న పోకడలు సృష్టించారో మీకు తెలియదు” అని నాకు సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖొలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్ నా కల్ కౌసర్)

1482. హజ్రత్ హారిసా బిన్ వహాబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు :- కౌసర్ సరస్సు మదీనా నుండి (యమన్ లోని) సనా వరకు ఎంత దూరం ఉంటుందో అంత పొడవుగా ఉంటుంది.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖొలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్ నా కల్ కౌసర్)

1483. హజ్రత్ హారిసా (రజి)తో హజ్రత్ ముస్తూరిద్ (రజి) మాట్లాడుతూ “మీరు దైవప్రవక్త (సల్లం) నోట (కౌసర్ సరస్సు దగ్గరుండే) చెంబులను గురించి వినలేదా?” అని అడిగారు. హజ్రత్ హారిసా (రజి) వినలేదన్నారు. అప్పుడు హజ్రత్ ముస్తూరిద్ (రజి) “మీకు ఆ సరస్సు దగ్గర చెంబులు నక్షత్రాల్లా (మెరసిపోతూ, అసంఖ్యాకంగా) కన్పిస్తాయి - (అని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలియజేశారు)” అని అన్నారు.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాఫ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖొలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్ నా కల్ కౌసర్)

1484. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- మీ ముందు ఒక సరస్సు ఉంటుంది. అది 'జర్పా' నుండి 'అక్షరుహ్' వరకు ఎంత దూరం ఉంటుందో అంత పొడవుగా ఉంటుంది.¹

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాబ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1485. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవ ప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:- ఎవరి అధీనంలో నా ప్రాణం ఉందో ఆ శక్తిమంతుని సాక్షి! మన సరస్సు దగ్గర్నుండి ఇతరుల ఒంటెలను దూరంగా ఎలా తోలేస్తామో, అలాగే నేను నా (కౌసర్) సరస్సు దగ్గర్నుండి కొందరు మనుషుల్ని దూరంగా తొలగిస్తాను.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 42వ ప్రకరణం - ముసాఖత్, 10వ అధ్యాయం - మర్రఅ అన్న సాహిబల్ హాజ్ వల్ ఖుర్తుతి అహ్మి బిమాయిహ్)

1486. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- నా సరస్సు 'బలా' నుండి 'సనా'² వరకు ఎంత దూరం ఉంటుందో అంత పొడవుగా ఉంటుంది. అక్కడ, ఆకాశంలో ఎన్ని నక్షత్రాలుంటాయో అన్ని చెంబులుంటాయి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాబ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

1487. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు :- నా అనుచరుల్లో కొందరు నా సరస్సు దగ్గరకి వస్తారు. నేను వారిని గుర్తుపడ్డాను కూడా. కాని వారిని నా దగ్గర్నుండి లాగి దూరంగా నెట్టివేయడం జరుగుతుంది. అప్పుడు నేను "వీరు నా అనుచరులు" అంటాను. కాని "వీరు (ఇహలోకం వీడి) పోయిన తరువాత వీరు ఎలాంటి కొత్త పోకడలు సృష్టించారో మీకు తెలియదు" అని నాకు సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - రిఖాబ్, 53వ అధ్యాయం - ఫిల్ హాజి వ ఖలిల్లాహి తాల ఇన్నా ఆతయ్నా కల్ కౌసర్)

10వ అధ్యాయం - ఉహూద్ యుద్ధంలో జిబ్రయిల్, మీకాయీల్లు ప్రవక్త తరపున పోరాడటం

1488. హజ్రత్ సాద్ బిన్ అబీ వఖాస్ (రజి) కథనం:- ఉహూద్ యుద్ధంలో నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందు ఇద్దరు వ్యక్తులు ఆయనకు రక్షణగా అవిశ్వాసులతో పోరాడుతుంటే చూశాను. వారిద్దరు తెల్లబట్టలు ధరించి ఉన్నారు. యుద్ధం చేయడంలో పూర్తిగా లీనమైపోయారు. వారిద్దర్ని నేను ఇది

1. హజ్రత్ ఖస్తలాని (రహ్మానై) ప్రకారం 'జర్పా', 'అక్షరుహ్' అనేవి సిరియా దేశంలోని రెండు పట్టణాల పేర్లు. ఈ రెండు పట్టణాల మధ్య మూడు రాత్రుల ప్రయాణమంత దూరం ఉంటుంది. (సంకలనకర్త)
 2. 'బలా' అనేది సిరియా దేశంలోని ఒక ప్రముఖ పట్టణం పేరు. కాని ఈ నాడది నిర్జన ప్రదేశంగా మారిపోయింది. 'సనా' అనేది యమన్ దేశంలోని ముఖ్య పట్టణం పేరు. (సంకలనకర్త)

వరకు గాని ఆ తరువాత గాని చూడలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 6 వ ప్రకరణం - మగాజి, 18వ అధ్యాయం - ఇజ్హమ్మఖ్తాయిఫతాన్ మిన్కుమ్ అన్నఫిషలా)

11వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) శౌర్యం

1489. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) అందరికన్నా ఎంతో అందమైనవారు. అందరికన్నా ఎక్కువ పరాక్రమశాలి. ఓ రోజు రాత్రి మదీనా ప్రజలు శత్రు భయంతో బిక్కుబిక్కు మంటున్నారు. ఏవో ధ్వనులు వినబడుతుంటే ఏమిటో చూద్దామని భయపడుతూనే బయలుదేరారు. చూస్తే వారికి ఎదురుగా దైవప్రవక్త (సల్లం) తిరిగిస్తున్నారు. అప్పటికే ఆయన (ఆ ధ్వనుల గురించిన) వివరాలన్నీ తెలుసుకున్నారు. ఆయన అబూ తల్హా (రజి) గారి గుర్రం ఎక్కారు. దాని మీద ఎలాంటి జీను కూడా లేదు. ఆయన భుజానికి ఖడ్గం వ్రేలాడదీయబడి ఉంది. ఆయన వారిని చూసి “భయపడకండి, భయపడాల్సిన పనిలేదు” అని అన్నారు. ఆ తరువాత “ఈ గుర్రం సముద్రంలా ఎంతో వేగంతో పరుగెత్తడం గమనించాను” అని అన్నారు ఆయన.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 56వ ప్రకరణం - జిహాద్, 82వ అధ్యాయం - అల్ హమాయిల్ వతాలీఖిస్నైఫ్ బిల్ ఉసుఖ్)

12వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) అసామాన్య దాతృత్వం

1490. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) అందరికన్నా ఎక్కువ దానశీలురు. ఆయన దానధర్మాలు రమజాన్ నెలలో అత్యధికంగా కన్పిస్తాయి. రమజాన్ నెలలో హజ్రత్ జిబ్రయీల్ (అలైహి) ఆయన దగ్గరకు ప్రతి రాత్రీ వస్తుండేవారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆయనతో కలసి ఖుర్ఆన్ పారాయణం చేసేవారు. వాస్తవానికి దానధర్మాలు చేయడంలో ఆయన (సల్లం) ప్రభంజనం కన్నా చురుకుగా ఉండేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 1వ ప్రకరణం - వహీ, 5వ అధ్యాయం - హద్దసనా అఖ్సాన్)

13వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) మానవులందరి కన్నా సుగుణవంతులు

1491. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం:- నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గర పదేండ్లు సేవ చేశాను. కాని ఆయన నన్ను ఏనాడూ కోపగించుకోలేదు; పరుషంగా మాట్లాడలేదు. కనీసం “నువ్వీలా ఎందుకు చేశావ”ని కూడా ఆయన నన్నడగలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 39వ అధ్యాయం - హన్నుల్ ఖులుఖి వస్సఖా వమా యుక్రహా మిన్లో బుఖ్)

1492. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) మదీనాకు (వలస) వచ్చిన తరువాత హజ్రత్ అబూ తల్హా (రజి) (హజ్రత్ ఉమ్మై సులైమ్ (రజి) భర్త, హజ్రత్ అనస్ (రజి) గారి సవతి తండ్రి) నా చేయి పట్టుకొని దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి తీసికెళ్ళారు. ఆయనతో “దైవప్రవక్తా! అనస్ (రజి) చాలా బుద్ధిమంతుడు. ఇతణ్ణి మీ సేవకోసం పెట్టుకోండి” అని అన్నారు. నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇంటా బయటా సేవ చేశాను. కాని దైవసాక్షి! నేను చేసిన ఏ పని విషయంలో కూడా నువ్వొందుకు ఇలా చేశావు అని ఆయన నన్నెప్పుడూ అనలేదు. అలాగే నేను చేయని పని విషయంలో నువ్వొందుకు ఇలా

చేయలేదు అని కూడా ఆయన నన్నెప్పుడూ మందలించలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 87వ ప్రకరణం - దియాత్, 27వ అధ్యాయం - మనిస్తాన అబ్బాన్ బే సబియా)

14వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం)ను ఏదైనా అడిగినప్పుడు ఆయన ఏనాడు 'లేద'ని అనలేదు

1493. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం)ను ఏదైనా వస్తువు అడిగినప్పుడు ఆయన ఏనాడు లేదని అనలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 39వ అధ్యాయం - హస్సుల్ ఖులుఖి వస్సఖా వమా యుక్రహా మినల్ బుఖ్లి)

1494. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) చేత్తో చూపిస్తూ “బహైరైన్ నుండి (రెవెన్యూ) రాబడి గనక వస్తే నేను మీకు ఇంతింత ఇస్తాను” అని అన్నారు. కాని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇహలోకం వీడిపోయే వరకూ బహైరైన్ నుండి రాబడి రాలేదు. ఆ తరువాత బహైరైన్ నుండి రాబడి వచ్చింది. అప్పుడు (ఖలీఫా) హజ్రత్ అబూ బకర్ (రజి) ఒక ప్రకటన గావిస్తూ “దైవప్రవక్త (సల్లం) ఎవరికైనా ఏదైనా ఇస్తానని వాగ్దానం చేసి ఉంటే, లేదా ఆయన ఎవరికైనా అప్పపడి ఉంటే వారంతా నా దగ్గరకు వచ్చి అడగవచ్చు, నేను వారికి (ఆ డబ్బు లేక వస్తు సంపద ఏదైనా సరే) చెల్లిస్తాను” అని అన్నారు. నేనప్పుడు హజ్రత్ అబూ బకర్ (రజి) దగ్గరకెళ్ళి “దైవప్రవక్త (సల్లం) నాతో ఈ ఈ మాటలు చెప్పారు” అని అన్నాను. అప్పుడు ఆయన నాకు రెండు చేతుల నిండా నాణాలు తీసి ఇచ్చారు. నేను వాటిని లెక్కిస్తే అవి అయిదొందలు తేలాయి. హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) నాతో “ఇంకా కావాలంటే వాటికి రెట్టింపు తీసుకో” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 39వ ప్రకరణం - కిఫాలత్, 3వ అధ్యాయం - మనత్ కప్పల అమ్మ్యితిన్ దైనా)

15వ అధ్యాయం - ప్రవక్త భార్య పిల్లలపై వాత్సల్యం చూపడం పుణ్యకార్యం

1495. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం :- ఓసారి మేము దైవప్రవక్త (సల్లం)తో కలసి అబూ యూసుఫ్ అనే ఒక కమ్మరి ఇంటికి వెళ్ళాము. ఆ వ్యక్తి (దైవప్రవక్త కుమారుడు) హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (రజి)కు పాలుపట్టిన దాయీ భర్త. (అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత) దైవప్రవక్త (సల్లం) (కొడుకు) ఇబ్రాహీం (రజి)ని వడిలోకి తీసుకొని ఆయన్ని ముద్దాడారు, చుంబించారు.

ఆ తరువాత మేము మరొకసారి అబూ యూసుఫ్ ఇంటికి వెళ్ళాము. ఆ సమయంలో హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (రజి) కొన ఊపిరితో సతమతమవుతున్నారు. పిల్లవాడి పరిస్థితి చూసి దైవప్రవక్త (సల్లం) కళ్ళు అప్రయత్నంగా చెమ్మగిల్లాయి. హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ (రజి) ఆయన్ని చూసి (ఆశ్చర్యపోతూ) “దైవ ప్రవక్తా! మీరు కూడా దుఃఖిస్తున్నారా?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “ఇబ్నై ఔఫ్! ఇవి కారుణ్యం, వాత్సల్యాల కన్నీళ్ళు” అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఆయన ఆ విషయాన్ని మరింత వివరిస్తూ “కళ్ళు తప్పకుండా అశ్రుపూరితాలవుతాయి, మనస్సు కూడా

బాధపడుతోంది. అయితే మా ప్రభువుకు ప్రీతికరమైన మాటలే నా నోట వెలువడుతాయి - ఇబ్రాహీమా! నీ ఎడబాటు మమ్మల్ని శోకసముద్రంలో ముంచివేసింది” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 23వ ప్రకరణం - జనాయిజ్, 44వ అధ్యాయం - ఖొలిన్నబియ్యి (సల్లం) ఇన్నాబిక లమహ్ జూనూన్)

1496. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి ఒక పల్లెవాసి వచ్చి “తమరు కూడా పిల్లలను ముద్దాడుతున్నారా! మేము మాత్రం ముద్దు పెట్టుకోము” అని అన్నాడు. దైవప్రవక్త ఈ మాట విని “దేవుడు మీ హృదయాల నుండి మమతానురాగాలను తీసివేస్తే (నేనేమి చేయగలను?) నేను వాటిని పుట్టించలేను కదా?” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 18వ అధ్యాయం - రహ్మాతిల్ వలది వ తఫ్ఫీలిహీ వ ముఅనఖతిహీ)

1497. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓ సారి హజ్రత్ హసన్ బిన్ అలీ (రజి)ని ముద్దాడారు. ఆ సమయంలో అక్కడే కూర్చున్న అఖ్రా బిన్ హాబిస్ తమీమి (రజి) అది చూసి “నాకు పది మంది పిల్లలున్నారు. కాని వారిలో ఏ పిల్లవాడీ ఎన్నడూ నేను ముద్దాడలేదు” అని అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాటలు విని (ఆశ్చర్యంతో) ఆయన వైపు చూస్తూ “కనికరించని వాడు కనికరించబడడు” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 18వ అధ్యాయం - రహ్మాతిల్ వలది వ తఫ్ఫీలిహీ వ ముఅనఖతిహీ)

1498. హజ్రత్ జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు :- “కనికరించని వాడు కనికారానికి నోచుకోడు.”

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 27వ అధ్యాయం - రహ్మాతిన్నాసి వల్ బహాయిమ్)

16వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) బిడియం

1499. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుదరీ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) పరదాలో ఉండే కన్నెపిల్ల కంటే కూడా ఎక్కువ బిడియపడేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

1500. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) స్వభావంలో అశ్శిల ఛాయలు కూడా లేవు. ఆయన అశ్శిల మాటల జోలికే పోయేవారు కాదు. ఆయన (మమ్మల్ని ఉపదేశిస్తూ) “గుణగణాల రీత్యా మీలో ఉత్తముడైన వాడే అందరికంటే శ్రేష్ఠుడు” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

18వ అధ్యాయం - స్త్రీల పట్ల దైవప్రవక్త (సల్లం) దయా దాక్షిణ్యాలు

1501. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు ఆయన వెంట అన్నప అనే ఓ నీగ్రో బానిస ఉన్నాడు. అతను కవితా గానం చేస్తూ ఒంటెను వేగంగా తోలుతుంటే

“నీ పాడు గాను అన్లషా! కాస్త నిదానంగా తోలు. కోమలాంగులను దృష్టిలో పెట్టుకో” అని అన్నారు.*

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 95వ అధ్యాయం - మాజాఅ ఫీఖాలిరజాల్ వైలక)

20వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) సొంత వ్యవహారంలో ప్రతీకారం తీర్చుకోవడం

1502. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- రెండు విషయాల్లో ఒక దాన్ని అవలంబించే స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడినప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ రెండింటిలో సులభమైన విషయాన్నే ఎంచుకునేవారు. అయితే ఆ విషయం పాపకార్యమయి ఉండరాదు. ఒకవేళ ఆ సులభమైన విషయం పాపకార్యమయితే అందరికంటే ఆయనే దానికి దూరంగా ఉంటారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఏనాడూ తన స్వవిషయంలో ఎవరిపైనా ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు. కాని దైవాజ్ఞల పట్ల అపచారం జరిగితే మాత్రం ఆయన తప్పకుండా ప్రతీకారం తీర్చుకునేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నుఖియ్యి (సల్లం))

21వ అధ్యాయం - ప్రవక్త (సల్లం) దేహం పరిమళమయం, మృదువైనది

1503. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- నేనెన్నడూ దైవప్రవక్త (సల్లం) హస్తం కంటే మృదువైన పట్టు వస్త్రం కూడా చూడలేదు. అలాగే ఆయన దేహం నుండి వెలువడే సుగంధ పరిమళాన్ని మించిన సువాసనను కూడా నేను ఎప్పుడూ ఆస్వాదించలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నుఖియ్యి (సల్లం))

22వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) చెమటలో సువాసన

1504. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- హజ్రత్ ఉమ్మై సులైమ్ (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) కోసం చర్మాన్ని పడకగా పరచేవారు. దాని మీదే దైవప్రవక్త (సల్లం) మధ్యాహ్నం వేళ విశ్రాంతి తీసుకునేవారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ విధంగా పడుకున్న తరువాత హజ్రత్ ఉమ్మై సులైమ్ (రజి) ఆయన శరీరం నుండి వెలువడే చెమటను, వెండ్రుకల్ని ఒక సీసాలో పట్టుకునేవారు. ఆ తరువాత వాటిలో ఓ ప్రత్యేక సువాసన “సుక్”ని కలిపి దాచుకునేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 79వ ప్రకరణం - ఇస్తియిజాన్, 41వ అధ్యాయం - మన్నారఖోమస్ ఫఖాలి ఇస్తిహామ్)

23వ అధ్యాయం - ‘వహీ’ సందర్భంలో చలి రోజుల్లో కూడా ప్రవక్త (సల్లం)కు చెమట

1505. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- హజ్రత్ హారిస్ బిన్ హెషామ్ (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం)ను

★ ఈ బానిస మధుర కంఠ స్వరం గలవాడు. అతని కవితాగానం విని ఒంటి హుషారుగా, వేగంగా నడిచేది. అందువల్ల దైవప్రవక్త (సల్లం) “కోమలాంగుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒంటెను నిదానంగా తోలు” అని అన్నారు. అయితే కొందరు హదీసు వేత్తలు ఈ హదీసుకు వేరే అర్థాన్ని తీసుకున్నారు. దాని ప్రకారం మధుర కంఠ స్వరంగల ఈ బానిస ప్రేమ కవితలు పఠిస్తుంటే, దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆకలితల ప్రభావం స్త్రీల హృదయాలపై పడి గాజులాంటి వారి సున్నిత హృదయాలు పగిలి పోవచ్చుని, లేదా అనుచిత ప్రభావం పడవచ్చుని భావించి అలా చేయవద్దని అతడి వారింబారు. ఇమామ్ నవవీ (రహ్మై) దీనిపై వ్యాఖ్యానిస్తూ “పాల వ్యభిచారానికి మంత్రం వంటిది”ని అన్నారు.

(అనువాదకుడు)

“దైవప్రవక్తా! మీపై దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ఎలా అవతరిస్తుంది?” అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సమాధానమిచ్చారు : “దివ్యావిష్కృతి (వహీ) అవతరించినప్పుడు ఒక్కోసారి అది నాకు గంటమోతలా విన్పిస్తుంది. ఈ పరిస్థితి నాకు చాలా బాధాకరంగా ఉంటుంది. ఆ పరిస్థితి తొలగిపోగానే నాకు చెప్పబడిన విషయాలు నా మేధలో నిక్షిప్తమయిపోతాయి. ఒక్కోక్కసారి (దివ్యావిష్కృతి (వహీ) తెచ్చే) దైవదూత నా దగ్గరికి మానవాకారంలో వచ్చి నాతో సంభాషిస్తారు. ఆయన చెప్పినది నేను గుర్తుంచుకుంటాను.”

నేనొకసారి తీవ్రమైన చలి ఉన్న రోజు ఆయనపై దివ్యావిష్కృతి (వహీ) అవతరిస్తుండగా చూశాను. దివ్యావిష్కృతి (వహీ) స్థితి అంతమైపోగానే ఆయన నుదుటి నుండి స్వేద బిందువులు రాలసాగాయి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 1వ ప్రకరణం - వహీ, 2వ అధ్యాయం - హద్దసనా అబ్దుల్లా బిన్ యూసుఫ్)

25వ అధ్యాయం - ప్రవక్త (సల్లం) ముఖారవిందం, శరీరాకృతులు అందరికంటే అందమైనవి

1506. హజ్రత్ బరా బిన్ ఆజిబ్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) మరీ అంత పొడవరి కాదు, మరీ అంత పొట్టివారూ కాదు, మధ్యస్థంగా ఉంటారు. విశాలమైన వక్షస్థలం (తో నిండుగా ఉంటారు). శిరోజాలు చెవి తమ్మె దాకా వ్రేలాడుతూ ఉంటాయి. నేనొకసారి ఆయన్ని అరుణ వస్త్రాలు ధరించి ఉండగా చూస్తే ఆయన ఎంతో అందంగా కన్పించారు. అంతటి సౌందర్యాన్ని నేను మరే వస్తువులోనూ చూడలేదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

1507. హజ్రత్ బరాబిన్ ఆజిబ్ (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) ముఖారవిందం అందరి కంటే ఎంతో అందమైనది. సద్గుణ సంపత్తిలోనూ ఆయన యావత్తు మానవుల కంటే గొప్ప సద్గుణశాలి. ఆయన మరీ అంత పొడవరి కాదు, మరీ అంత పొట్టి కాదు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

26వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) శిరోజాలు

1508. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) శిరోజాలు వంకీలు తిరిగిన జుత్తులా ఉండవు. పూర్తి సరిగా కూడా ఉండవు. మధ్యస్థంగా ఉంటాయి. అవి ఆయన రెండు చెవుల మధ్య భుజాలపై వ్రేలాడుతుంటాయి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 77వ ప్రకరణం - లిబాస్, 68వ అధ్యాయం - అల్ జాద్)

1509. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) తల వెండ్రుకలు ఆయన భుజాలను తాకుతుంటాయి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 77వ ప్రకరణం - లిబాస్, 68వ అధ్యాయం - అల్ జాద్)

29వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) వృద్ధాప్య దశ

1510. హజ్రత్ ముహమ్మద్ బిన్ సీరీన్ (రహ్మాలై) కథనం :- నేనొకసారి హజ్రత్ అనస్ (రజి)ను “దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ తల వెండ్రుకలకు రంగు పూసుకునేవారా?” అని అడిగాను. దానికి హజ్రత్ అనస్ (రజి) సమాధానమిస్తూ “ఆయనలో వృద్ధాప్య నూచనలు బహు తక్కువగా ద్యోతక మయ్యాయి” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 77వ ప్రకరణం - లిహాస్, 66వ అధ్యాయం - మాయుజ్కారు ఫిస్సైబ్)

1511. హజ్రత్ అబూ హుజైఫా సవాయి (రజి) కథనం :- నేను దైవప్రవక్త (సల్లం)ను చూశాను. ఆయన గడ్డం వెండ్రుకల్లో క్రింది పెదవి క్రింది భాగంలో కాస్తంత తెలుపుదనం చూశాను.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

1512. హజ్రత్ అబూ హుజైఫా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) రూపురేఖల్లో హజ్రత్ హసన్ (రజి)ని పోలి ఉండేవారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

30వ అధ్యాయం - ప్రవక్త (సల్లం) దేహంపై దైవదౌత్య ముద్ర

1513. హజ్రత్ సాయిబ్ బిన్ యజీద్ (రజి) కథనం :- మా పిన్నమ్మ నన్ను దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి తీసికెళ్ళి “దైవప్రవక్తా! నా ఈ సోదరి కుమారుడు జబ్బుపడ్డాడు” అని అన్నది. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) నా తలను నిమురుతూ నా శ్రేయోశుభాల కోసం దైవాన్ని ప్రార్థించారు. ఆ తరువాత ఆయన వుజూ చేశారు. ఆయన వుజూ చేయగా మిగిలిపోయిన నీళ్ళను నేను త్రాగాను. తరువాత ఆయన వెనుక నిలబడ్డాను. ఆయన భుజాల మధ్య నేను దైవ దౌత్య ముద్రను చూశాను. అది పందిరి మంచానికుండే దారపు కుచ్చులా ఉంది.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 4వ ప్రకరణం - వుజూ, 40వ అధ్యాయం - ఇస్తిమాలిఫజ్లి వుజూయన్నాన్)

31వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) రూపురేఖలు, ఆయన వయస్సు

1514. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) రూపురేఖలు (వగైరా) వర్ణిస్తూ ఇలా తెలియజేశారు :- ఆయన మరీ అంత పొడగరీ కాదు, మరీ అంత పొట్టి కాదు. మధ్యస్థంగా ఉంటారు. దేహచ్ఛాయ ఎరుపు కలసిన తెలుపు రంగులో ఉంటుంది. మరీ అంత తెలుపూ కాదు, మరీ అంత ఎరుపూ కాదు. తల వెండ్రుకలు మరీ అంత వంకీలు తిరిగి ఉండవు. పూర్తి సరిగా కూడా ఉండవు. నలభై ఏళ్ళ వయస్సులో ఆయనపై దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ప్రారంభమైంది. మక్కాలో పది సంవత్సరాల దాకా ఆయనపై దివ్య ఖుర్ఆన్ అవతరిస్తూ ఉండింది.* మదీనాలో కూడా పదేండ్లపాటు ఖుర్ఆన్ అవతరించింది. ఆయన తలలో, గడ్డంలో ఇరవై కూడా నెరసిన వెండ్రుకలు లేవు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 81వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 23వ అధ్యాయం - సిఫతిన్నబియ్యి (సల్లం))

* దివ్యావిష్కృతివహీ ప్రారంభమయిన తరువాత దైవ ప్రవక్త (సల్లం) మక్కాలో పదమూడు సంవత్సరాలు ఉన్నారు. అయితే మూడేండ్లు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) అవతరించనందున, దివ్యావిష్కృతి అవతరణ కాలం పదేండ్లు మాత్రమేనన్న విషయం గమనార్హం.

32వ అధ్యాయం - మరణ సమయం నాటికి దైవప్రవక్త (సల్లం) వయస్సు

1515. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- “దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇహలోకం వీడిపోయే నాటికి ఆయన వయస్సు అరవై మూడు సంవత్సరాలు.”

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 19వ అధ్యాయం - వసాతిన్నబియ్యి (సల్లం))

33వ అధ్యాయం - మక్కా, మదీనాలలో దైవప్రవక్త (సల్లం) గడిపిన కాలం

1516. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) మక్కాలో పదమూడేండ్లు ఉన్నారు. ఇహలోకం వీడిపోయే నాటికి ఆయన వయస్సు అరవై మూడు సంవత్సరాలు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 63వ ప్రకరణం - మనాఖిబిల్ అన్నార్, 14వ అధ్యాయం - హిజ్రతిన్నబియ్యి (సల్లం) వ అసోహబీహ్ ఇలల్ మదీనా)

34వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) పేర్లు

1517. హజ్రత్ జుబైర్ బిన్ ముత్అమ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలిపారు :- నాకు ఐదు పేర్లున్నాయి. నా పేరు ముహమ్మద్ కూడా, అహ్మద్ కూడా, మాహీ కూడా. (మాహీ) అంటే దేవుడు నా ద్వారా అవిశ్వాసా (అధర్మా)న్ని అంతమొందించాడు. నాకు హాషిర్ అనే పేరు కూడా ఉంది. హాషిర్ అంటే హష్ (పునరుత్థాన) దినాన ప్రజలు నా అడుగుజాడల (ఇస్లాం ధర్మం) పై లేపబడతారు. నాకు ఆఖిబ్ అనే పేరు కూడా ఉంది (అంటే అందరికంటే చివర్లో వచ్చేవాడని అర్థం).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 17వ అధ్యాయం - మాజాఅ ఫీ అస్నాయి రసూలుల్లాహ్ (సల్లం))

35వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం) జ్ఞానం, ఆయన దైవభీతి పరాయణత

1518. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక పని చేసి (తమ అనుచరులకు) ఆ పని చేయమనో లేక చేయరాదనో సెలవిచ్చారు. అప్పుడు కొందరు ఆ విషయానికి సంబంధించి ఇవ్వబడిన సౌకర్యాన్ని ఉపయోగించుకోలేదు. ఈ సంగతి తెలిసి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. అందులో మొదట దేవుని ఔన్నత్యాన్ని స్తుతించి, తరువాత ఇలా అన్నారు - “జనానికి ఏమయింది, నేను స్వయంగా చేస్తున్న పనులను మానేస్తున్నారే? దైవ సాక్షిగా చెబుతున్నాను. దేవుణ్ణి గురించి నాకు మీ అందరికంటే బాగా తెలుసు. మీ అందరిలోకీ దేవునికి ఎక్కువగా భయపడేది కూడా నేనే.”

(సహీహ్ బుఖారీ:- 78వ ప్రకరణం - అదబ్, 72వ అధ్యాయం - మల్లమ్ యువాజిహిన్నాన వీల్ యితాబ్)

36వ అధ్యాయం - దైవప్రవక్త (సల్లం)ను అనుసరించడం అవశ్యం

1519. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ జుబైర్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) కాలంలో ఖర్జూర చెట్లకు నీరు సరఫరా అయ్యే ‘హత్రా’ కాలువ విషయమయి హజ్రత్ జుబైర్ (రజి)కు, ఒక అన్నారీకి మధ్య తగాదా వచ్చింది. నీటిని (అడ్డుకోకుండా) ప్రవహించనీయమని అన్నారీ వ్యక్తి అంటే, అందుకు హజ్రత్ జుబైర్

(రజి) అంగీకరించలేదు. అప్పుడు వారిద్దరు దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి ఫిర్యాదు చేశారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ ఫిర్యాదు విని “జుబైర్! మొదట నీవు నీ చెట్లకు నీరు పెట్టుకో, తరువాత నీ పొరుగువాని కోసం వదలెయ్యి” అని అన్నారు. అన్నారీ ఈ తీర్పు విని ముఖం చిట్టించుకుంటూ “జుబైర్ (రజి) మీ మేనత్త కొడుకు గనక మీరిలా తీర్చిచ్చారు” అని అన్నాడు దైవప్రవక్త (సల్లం)తో. ఈ మాటలు దైవప్రవక్త (సల్లం)కు కోపాన్ని తెప్పించాయి. ఆయన జుబైర్ (రజి)తో “జుబైర్! నీవు నీ చెట్లకు నీరు పెట్టుకో. ఆ తరువాత తోట (మడి) గట్ల దాకా చేరుకోనంతవరకు నీటిని వదలకు” అని అన్నారు.

1520. హజ్రత్ జుబైర్ (రజి) పై సంఘటనను గురించి ఇలా అన్నారు :- దైవసాక్షిగా చెబుతున్నాను! ఈ సూక్తి ఆ సంఘటన పైనే అవతరించిందని నేను భావిస్తున్నాను - “కాదు. వీరు తమ పరస్పర విభేదాల విషయంలో (ఓ ముహమ్మద్!) నిన్ను మధ్యవర్తిగా ఒప్పుకొని, దానిపై నీవిచ్చే తీర్పును ఏ మాత్రం సంకోచించకుండా నిండు హృదయంతో శిరస్యావహించనంతవరకూ వీరు నిజమైన విశ్వాసులు కాలేరు.” (దివ్య ఖుర్ఆన్ - 4:65)

(సహీహ్ బుఖారీ :- 42వ ప్రకరణం - ముసాఖాత్, 6వ అధ్యాయం - సక్రీల్ అన్వార్)

37వ అధ్యాయం - పనికి మాలిన ప్రశ్నలు అడిగి ప్రవక్త (సల్లం) ప్రతిష్ఠను కించపరచరాదు

1521. హజ్రత్ సాద్ బిన్ అబీ వఖ్శాస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- నిషిద్దం (హరాం) కాని విషయం గురించి (అనవసరంగా) ప్రశ్నించి, ఆ ప్రశ్న మూలంగా అది నిషిద్దం అయ్యేలా దోహదపడే వ్యక్తే ముస్లిములందరిలోకెల్లా పెద్ద నేరస్థుడు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 96వ ప్రకరణం - ఎతిసామ్, 3వ అధ్యాయం - హా యుక్రహమిన్ కస్రతిస్సువాలే వ తకల్లుఫి మాలయానీహ్)

1522. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- దైవప్రవక్త (సల్లం) ఓసారి ఒక ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. అలాంటి ఉపన్యాస తీరును నేనిదివరకెన్నడూ వినలేదు. ఆయన ప్రసంగిస్తూ ఇలా అన్నారు : “నాకు తెలిసిన విషయాలు మీకు గనక తెలిస్తే మీరు చాలా తక్కువగా నవ్వుతారు, చాలా ఎక్కువగా ఏడుస్తారు” అని అన్నారు. అనుచరులు ఈ మాట వినగానే ముఖాలు దాచుకొని ఎక్కి, ఎక్కి ఏడ్వనారంభించారు.

ఆ తరువాత ఒక వ్యక్తి “నా తండ్రి ఎవరు?” అని అడిగాడు. ‘ఫలానా వ్యక్తి నీ తండ్రి’ అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). అప్పుడు ఈ సూక్తి అవతరించింది - “విశ్వాసులారా! కొన్ని ప్రశ్నలకు వచ్చే సమాధానాలు మీకు వెగటు కలిగించవచ్చు. అలాంటి (పనికి మాలిన) ప్రశ్నలు అడగకండి.”

(ఖుర్ఆన్ - 5:101)

(సహీహ్ బుఖారీ:- 65వ ప్రకరణం - తఫ్సీర్, ఐదో సూరా - అల్ మాయిదా, 12వ అధ్యాయం - లాతన్ అలా అన్ అప్యాయ్ ఇబ్న్ తుబ్లకుమ్ తసాకుమ్)

1523. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం :- ఒకసారి ప్రజలు దైవప్రవక్త (సల్లం)ను పదే పదే ప్రశ్నలు అడిగి ఆయన్ని విసిగెత్తించారు. దాంతో ఆయన ఆగ్రహోదగ్రులయ్యారు. (మస్జిద్) వేదిక ఎక్కి “(అడగండి)

ఈ రోజు మీరు ఏ ప్రశ్న అడిగినా సమాధానమిస్తాను అడగండి” అని అన్నారు ఆయన.

నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) నోట ఈ మాటలు విన్న తరువాత అటూ ఇటూ చూశాను. చూస్తే జనం నోట్లో గుడ్డ కుక్కుకొని ఏడ్వనారంభించారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి లేచి నిలబడ్డాడు - ఇతను జనంతో ఏదైనా జగడానికి దిగితే “నువ్వు ఎవరి కొడుకువు? (అక్రమ సంతానమా?)” అని వారతట్టి ఎత్తి పొడిచేవారు - అతను లేచి “దైవప్రవక్తా! నా తండ్రి ఎవరూ?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “హుజాఫా” అని చెప్పారు.

ఆ తరువాత హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) లేచి “దైవప్రవక్తా! దేవుడు (మా) ప్రభువు, యజమాని అని, ఇస్లాం (నిజమైన) ధర్మం అని, ముహమ్మద్ (సల్లం) దేవుని ప్రవక్త అని మేము విశ్వసిస్తున్నాము, దానికి పూర్తిగా కట్టుబడి ఉన్నాం” అని అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాటలు విని “నేను మంచీ చెడులను ఈ రోజు చూసిన విధంగా మరెన్నడూ చూడలేదు. నా ముందు స్వర్గ నరకాలు ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. నేను వాటిని ఈ గోడ ఆవల వైపున చూశాను” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 80వ ప్రకరణం - దావాత్, 35వ అధ్యాయం - అత్తఅవ్వజి మినల్ ఫితన్)

1524. హజ్రత్ అబూ మూసా అష్అరీ (రజి) కథనం :- ప్రజలు కొన్ని విషయాలను గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం)ను ప్రశ్నించారు. అవి దైవప్రవక్త (సల్లం)కు నచ్చలేదు. ప్రశ్నలు మితిమీరిపోవడంతో ఆయన ఆగ్రహం వ్యక్తపరుస్తూ “అడగండి, ఏమడగదలచుకున్నారో” అని అన్నారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి “నా తండ్రి ఎవరూ” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “నీ తండ్రి హుజాఫా” అని అన్నారు. తరువాత మరొక వ్యక్తి లేచి అతను కూడా “నా తండ్రి ఎవరూ?” అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) “నీ తండ్రి షీబా బానిసయిన సాలమ్” అని అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ముఖారవిందంపై ఆగ్రహ సూచనలు ఉండటం గమనించిన హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) లేచి “దైవప్రవక్తా! మేము దేవుణ్ణి క్షమాపణ నేడుకుంటున్నాం” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 3వ ప్రకరణం - ఇల్హ్, 28వ అధ్యాయం - అల్ గజదిఫిల్ మాఇజతి వత్తాలీమి ఇజా రఆ మాయక్రహం)

1525. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా అన్నారు :- మీపై ఒక కాలం తప్పకుండా వస్తుంది. అప్పుడు మీరు, మీ భార్య, పిల్లలు, సిరి సంపదలకన్నా నన్నే ఎక్కువగా అభిమానిస్తారు (నా దర్శనం కోసమే తహతహలాడుతారు).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 61వ ప్రకరణం - మనాఖిబ్, 25వ అధ్యాయం - అలామాతిన్నుబువ్వతి ఫిల్ ఇస్లామ్)

40వ అధ్యాయం - హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) విశిష్టత

1526. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు:- నేను హజ్రత్ మసీహ్ బిన్ మర్యం (అలైహి)కు అందరికంటే అతి సమీపంగా ఉన్నాను. దైవప్రవక్తలంతా ఒకే తండ్రి సంతానం లాంటి వాళ్ళు. నాకు, హజ్రత్ ఈసా (అలైహి)కు మధ్య మరే ప్రవక్త లేడు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అందియా, 48వ అధ్యాయం - వజూర్ ఫిల్ కితాబి మర్యం)

1527. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ఉద్బోధించారు:- “ప్రతి పిల్లవాడ్రీ పుట్టుక సమయంలో పైతాన్ తాకుతాడు. పైతాన్ తాకని పిల్లలెవరూ ఆదం సంతానంలో లేరు. పైతాన్ తాకడం వల్లనే పిల్లవాడు పుట్టగానే ఏడుస్తాడు”. అయితే హజ్రత్ మర్యమ్ మరియు ఆమె కుమారుడగు హజ్రత్ మసీహ్ (ఏసుక్రీస్తు - అలైహిస్సలాం)ల విషయంలో మాత్రం అలా జరగలేదు”.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి)పై హదీసు ఉల్లేఖించిన తరువాత ఈ క్రింది దైవసూక్తిని పఠించారు - “నేనీమెను, ఈమె భావి సంతతిని శాపగ్రస్తుడైన పైతాన్ బారి నుండి, వాడి ఆగడాల నుండి నీ రక్షణలోకి ఇస్తున్నాను.” (ఖుర్ఆన్-3:36)

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 44వ అధ్యాయం - ఖొలిల్లాహితఅలా (వజ్రార్ ఫిల్ కితాబి మర్యం)

1528. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:- హజ్రత్ ఈసా ప్రవక్త (అలైహి) ఒక వ్యక్తిని దొంగతనం చేస్తుండగా చూసి “నీవు దొంగతనం చేశావా?” అని అడిగారు. దానికా వ్యక్తి “లేదండీ! తాను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేని దేవుని సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నేను దొంగతనం చేయనే లేదు” అని అన్నాడు. హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) ఈ మాటలు విని “నేను దేవుణ్ణి విశ్వసిస్తున్నాను (నీవు దేవుణ్ణి సాక్షిగా పెట్టి చెబుతున్నందువల్ల నేను నీ మాటలను నమ్ముతున్నాను) నా కళ్ళే అబద్ధమాడాయి” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 48వ అధ్యాయం - వజ్రార్ ఫిల్ కితాబి మర్యం)

41వ అధ్యాయం - హజ్రత్ ఇబ్రాహీం ఖలీలుల్లాహ్ (అలైహి) మహిమోన్నతలు

1529. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:- హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) ఎనభై ఏండ్ల వయస్సులో ఖత్నా (వడుగులు) చేసుకున్నారు. ఆయన బాడిసతో ఖత్నా చేసుకున్నారు.*

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 8వ అధ్యాయం - ఖొలిల్లాహి తఅలా (వత్తఖజల్లాహు ఇబ్రాహీము ఖలీలా)

1530. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా తెలియజేశారు:- హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) “ప్రభూ! నీవు మృతులను ఎలా బ్రతికిస్తావో కాస్త నాకు చూపించు” అని వేడుకున్నప్పుడు “నీకు (మా మీద) నమ్మకం లేదా?” అని అంటాడు దేవుడు. “ఎందుకు నమ్మకం లేదు? నమ్మకం ఉంది. కాకపోతే నా మనోత్పత్తి కోసం అడుగుతున్నా” అని చెబుతారు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) - (ఖుర్ఆన్-2:260)

ఇది ‘అనుమానించడమైతే’ దానికి హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) కన్నా మేము ఎక్కువ

★ ఇక్కడ మూల భాషలో ఖద్వామ్ అనే పదానికి బాడిస అని శాబ్దిక అర్థం వస్తుంది. ఖద్వామ్ అనేది సిరియా దేశంలోని ఒక గ్రామం పేరు కూడా. అంచేత హదీసు వేత్తలలో కొందరు మొదటి అర్థాన్ని, మరికొందరు రెండవ అర్థాన్ని తీసుకున్నారు.

హక్కుదారులం (అంటే ఇబ్రాహీం (అలైహి) అనుమానం వల్ల అలా అడగలేదు). దేవుడు హజ్రత్ లూత్ (అలైహి)పై కారుణ్య వర్షం కురిపించుగాక! ఆయన గట్టి ఆధారాన్ని (అంటే దేవుణ్ణి) రక్షణగా పొందదలిచారు. హజ్రత్ యూసుఫ్ (అలైహి) ఉన్నంత కాలం నేను కారాగారంలో ఉండవలసిన పరిస్థితి వస్తే, అందులో నుంచి విడుదల కావడానికి వచ్చే పిలుపును నేను వెంటనే స్వీకరిస్తాను.

(నహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అబియా, 11వ అధ్యాయం - ఖైలుహ అజ్జవజల్ల (వనబ్బిహమ్ అనైజైఫి అన్ సిఫ్తి ఇబ్రాహీం))

1531. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం:- హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) మూడుసార్లు తప్ప ఎన్నడూ అబద్ధమాడలేదు. రెండుసార్లు దేవుని కోసం, ఉదాహరణకు - “ఒకసారి నా ఆరోగ్యం సరిగా లేదన్నా”రు ఆయన (సాఫ్వాత్:89), మరొకసారి “కాదు, ఈ పని వారి పెద్దాయన చేశాడు” అని అన్నారు (అబియా:63). (మూడో సంఘటన) హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి), (ఆయన భార్య) హజ్రత్ సారాలు కలిసి (ప్రయాణం చేస్తూ) ఓ రోజు ఒక రాజు దేశంలో ప్రవేశించారు. ఆ రాజుకు “ఇక్కడ (మన దేశాని)కి ఒక కొత్త వ్యక్తి వచ్చాడు. అతని వెంట అందరికంటే అతి అందమైన ఒక స్త్రీ ఉంది” అని సమాచారం అందజేయబడింది. అప్పుడు ఆ దుర్మార్గుడు ఒక మనిషిని పంపి ‘ఈ స్త్రీ ఎవర’ని అడిగించాడు. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) “ఈమె నా చెల్లెలు” అని సమాధానం ఇచ్చారు. తరువాత ఆయన హజ్రత్ సారా దగ్గరికి వచ్చి “సారా! ప్రస్తుతం యావత్తు భూమండలంలో నేను, నువ్వు తప్ప మరొక విశ్వాసి లేడు. అతను (నీ గురించి) నన్ను అడిగితే నేను ‘నువ్వు నా చెల్లెల’ని చెప్పాను. కనుక నువ్వు నా మాటను ఖండించకు” అని అన్నారు.

ఆ తరువాత హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) హజ్రత్ సారాను ఆ రాజు దగ్గరకు పంపారు. హజ్రత్ సారా అక్కడికి చేరుకున్న తరువాత ఆ రాజు ఆమె చేతిని పట్టుకోబోయాడు. కాని వెంటనే అతని చేయి కట్టుబడిపోయింది. దాంతో ఆ రాజు హజ్రత్ సారాతో “నేను నీకు ఏ హానీ తలపెట్టను. నా కోసం దైవాన్ని ప్రార్థించు” అని అన్నాడు. హజ్రత్ సారా దైవాన్ని ప్రార్థించారు. వెంటనే అతని చేయి విడిపోయింది. అయితే ఆ దుర్మార్గుడు మళ్ళీ హజ్రత్ సారాని పట్టుకోబోయాడు. వెంటనే అతని చేయి ఈసారి ఇంతకు ముందు కంటే కూడా గట్టగా కట్టుబడిపోయింది. దాంతో అతను (గత్యంతరం లేక) సారాతో “నేను మీకిక ఎలాంటి కీడు తలపెట్టను, నా కోసం దైవాన్ని ప్రార్థించండి”. అని వేడుకున్నాడు. హజ్రత్ సారా మళ్ళీ దైవాన్ని ప్రార్థించారు. అతనికి ఆ ఆపద తొలగిపోయింది. ఆ తరువాత అతడు రాజు భటుణ్ణి పిలిచి “నీవు నా దగ్గరికి మనిషిని కాదు, దయ్యాన్ని తెచ్చావు” అని మండిపడ్డాడు. ఆ తరువాత ఆ రాజు హజ్రత్ సారా సేవ కోసం హాజిరాను పంపాడు. హజ్రత్ సారా హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) దగ్గరకు తిరిగొచ్చారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) ప్రార్థన చేస్తూ “ఏమయింది?” అని అడిగారు చేత్తో సైగ చేస్తూ. దానికి ఆమె సమాధానమిస్తూ “దేవుడు ఆ అవిశ్వాసి లేక ఆ దుర్మార్గుడి దుష్ట పన్నాగాలను అతని మీదికే తిప్పివేట్టాడు, మనకు సేవ చేయడానికి హాజిరాను ఇప్పించాడు” అని అన్నారు.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి)పై హదీసును ఉల్లేఖించిన తరువాత “ఓ గగన జలపుత్రులారా!

ఈమే మీ మాతృమూర్తి (హజ్రత్ హాజిరా)” అని అన్నారు (ప్రజలతో).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అబియా, 8వ అధ్యాయం - ఖొలిల్లాహ తఆలా (వత్తఖజల్లాహ ఇబ్రాహీమ ఖలీలా)

42వ అధ్యాయం - హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఔన్నత్యం

1532. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు:- ఇస్రాాయిల్ సంతతి ప్రజలు నగ్నంగా (సామూహిక) స్నానం చేసేవారు. ఆ స్థితిలో పరస్పరం చూసుకునేవారు. అయితే హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఒంటరిగా (వేరేచోట) స్నానం చేస్తుంటే ఇస్రాాయిల్ సంతతి ప్రజలు (ఆయన్ని అనుమానిస్తూ) “మూసా (అలైహి) మాతో కలసి (సామూహికంగా) స్నానం చేయకపోవడానికి కారణం ఆయనకు పరిబీజం ఉండటమే” అని చెప్పుకునేవారు. ఒక రోజు హజ్రత్ మూసా (అలైహి) బట్టలు ఊడదీసి ఒకరాయి మీద పెట్టి స్నానం చేయసాగారు. అంతలో ఆ రాయి ఆయన బట్టల్ని తీసుకొని ఎగిరిపోయింది. వెంటనే హజ్రత్ మూసా (అలైహి) నీళ్ళ నుండి బయటికి వచ్చి “ఓ రాయి! నా బట్టలు నాకిచ్చెయ్యి” అని అంటూ దాని వెంటపడ్డారు. ఆ స్థితిలో ఇస్రాాయిల్ సంతతి ప్రజలు ఆయన్ని చూసి “దైవసాక్షి! మూసా (అలైహి)కు ఎలాంటి వ్యాధి లేదే!” అని చెప్పుకున్నారు. ఆ తరువాత మూసా (అలైహి) ఆ రాయి దగ్గర్నుండి తన బట్టలను తీసుకొని దాన్ని కొట్టడం మొదలెట్టారు.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) ఈ హదీసు ఉల్లేఖించిన తరువాత “దైవసాక్షిగా చెబుతున్నాను. ఆ రాతి మీద మూసా (అలైహి) దెబ్బలకు సంబంధించిన ఆరేడు గుర్తులు పడ్డాయి” అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 5వ ప్రకరణం - గుసల్, 20వ అధ్యాయం - మనిగ్గసల ఉర్కానన్ వహాదహా ఫిల్ఖల్ఖలి)

1533:- హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం:- హజ్రత్ మూసా (అలైహి) దగ్గరకు (దేవుడు) మృత్యుదూతను పంపాడు (ఆయన ప్రాణం తీసుకురావడానికి). అయితే హజ్రత్ మూసా (అలైహి) మృత్యుదూత కంటిపై లాగి కొట్టారు (ఆ దెబ్బతో దైవదూత కనుగ్రుడ్డు బయటికి వచ్చింది). ఆయన దేవుని దగ్గరకు తిరిగెళ్ళి “దేవా! నీవు నన్ను చావడానికి ఇష్టపడని దాసుని దగ్గరకు పంపించావు ప్రాణం తీసుకు రావడానికి” అని అన్నాడు. దేవుడు ఆ మృత్యుదూతకు తిరిగి దృష్టి ప్రసాదించి “సరే, ఈసారి అతని దగ్గరకు వెళ్ళి ఎద్దు వీవు మీద చేయి పెట్టమని చెప్పు. అలా అతని చేతి క్రిందికి ఎన్ని వెండ్రుకలు వస్తే అన్ని సంవత్సరాలు ఆయువు లభిస్తుందని తెలియజెయ్యి” అని అన్నాడు. (మృత్యుదూత దైవాజ్ఞను శిరసావహించాడు) అప్పుడు హజ్రత్ మూసా (అలైహి) “ప్రభూ! ఆ తరువాత తిరిగి ఏమవుతుంది?” అని అడిగారు. “ఆ తరువాత మృత్యువు వస్తుంది” అన్నాడు దేవుడు. “అలాగయితే ఆ మృత్యువు ఏదో ఇప్పుడే రప్పించు” అన్నారు హజ్రత్ మూసా (అలైహి). ఆ సందర్భంలోనే ఆయన ఇలా వేడుకున్నారు, “దేవా! బైతిల్ మఖ్బీస్ నుండి ఒక రాయి విసరినంత దూరంలో నాకు మరణం కలిగించు”.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “నేనక్కడ ఉండి ఉంటే మీకు మూసా (అలైహి) సమాధిని చూపించేవాణ్ణి. అది దారి ప్రక్కన ఒక

ఎరువు ఇసుక గుట్ట దగ్గర ఉంది”.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 23వ ప్రకరణం - జనాయిజ్, 69వ అధ్యాయం - మన్ అహబ్బద్ధప్ప ఫిల్ అర్జిల్ ముఖద్దసా)

1534:- హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం:- ఇద్దరు వ్యక్తులు - ఒక ముస్లిం, ఒక యూదుడు - తగాదా పడ్డారు. ముస్లిం (ప్రమాణం చేయడానికి) “యావత్తు ప్రపంచంలో (ప్రవక్త పదవి కోసం) ముహమ్మద్ (సల్లం)ను ఎంచుకున్న శక్తి స్వరూపుని సాక్షి!” అని అన్నాడు. దానికి సమాధానంగా యూదుడు “యావత్తు ప్రపంచంలో (ప్రవక్త పదవి కోసం) మూసా (అలైహి)ను ఎంచుకున్న శక్తి స్వరూపుని సాక్షి!” అని అన్నాడు. ముస్లిం ఈ మాట వినగానే చెయ్యెత్తి యూదుడికి ఓ చెంప దెబ్బకొట్టాడు. యూదుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి జరిగిన వృత్తాంతం అంతా ఆయనకు వివరించాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

“(ముస్లింలారా!) మీరు మూసా (అలైహి)పై నాకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వకండి. ప్రళయ దినాన మానవులంతా స్పృహ తప్పుతారు. నేను కూడా స్పృహ తప్పుతాను. ఆ తరువాత అందరికన్నా ముందుగా నేను స్పృహలోకి వస్తాను. అప్పుడు చూస్తే మూసా (అలైహి) దేవుని సింహాసనం ఒక మూలను పట్టుకొని నిలబడి ఉంటారు. ఆయనసలు స్పృహ తప్పిన వారిలో ఉన్నారా లేక స్పృహ తప్పి ఉంటే నా కంటే ముందే స్పృహలోకి వచ్చారా లేక దేవుడు ఆయన్ని స్పృహ తప్పడం నుండి మినహాయించాడా అనే సంగతి మటుకు నాకు తెలియదు”*.

(సహీఫ్ బుఖారీ:- 44వ ప్రకరణం - ఖుసూమాత్, 1వ అధ్యాయం - మాయుజ్కరు ఫిల్ అష్ఠాసి వల్ ఖుసూమాఖైసల్ ముస్లిం వల్ యహూద్)

1535. హజ్రత్ అబూసయ్యాద్ ఖుదరీ (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) (మస్జిద్ లో) కూర్చొని ఉన్నారు. హఠాత్తుగా ఒక యూదుడు వచ్చి “అబుల్ ఖాసిం (సల్లం)! మీ అనుచరుల్లో ఒకతను నా ముఖం మీద చెంప దెబ్బ కొట్టాడు” అని అన్నాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ మాట విన “ఎవరతను?” అని అడిగారు. “అతనొక అస్సారీ” చెప్పాడు యూదుడు. “అయితే అతణ్ణి పిలువు” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). (ఆ అస్సారీ వచ్చాడు) “నువ్వితణ్ణి చెంప దెబ్బ కొట్టావా?” అడిగారు దైవప్రవక్త (సల్లం). “ఇతను ప్రమాణం చేస్తూ యావత్తు మానవులపై మూసా (అలైహి)కు ప్రాధాన్యతనిచ్చి ఆయన్ని ఎన్నుకున్న శక్తి స్వరూపుని సాక్షి అన్నాడు. నేనామాటలు విని, ‘హజ్రత్ ముహమ్మద్ (సల్లం)పై కూడానా? అని చెప్పి కోపం పట్టలేక అతనికి చెంప దెబ్బ కొట్టాను” అని అన్నాడు ఆ అస్సారీ.

అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:- “మీరు దైవప్రవక్తలలో ఒకరిపైనొకరికి ప్రాధాన్యత నివ్వకండి. ప్రళయదినాన (మొదటిసారి శంఖం పూరించబడినప్పుడు) అందరూ స్పృహ తప్పి పడిపోతారు. ఆ తరువాత అందరి కంటే ముందుగా నేను నేల పగిలి బయటికి వస్తాను. అప్పుడు చూస్తే నా ఎదురుగా హజ్రత్ మూసా (అలైహి) దైవ సింహాసనం కాలు పట్టుకొని నిలబడి ఉంటారు.

* దివ్య ఖుర్ఆన్ లో “దేవుడు సురక్షితంగా ఉంచేవారు తప్ప భూమ్యాకాశాల్లో నివసించే వారంతా స్పృహ తప్పి పడిపోతారు” అని ఉంది. ఇది ప్రళయ దినాన మొదటి శంఖారావం వినిపించినప్పుడు సంభవిస్తుంది. అందువల్ల ఈ హదీసులోని మూసాప్రవక్త (అలైహి) స్పృహ తప్పే ప్రస్తావన కూడా మొదటి శంఖారావం సందర్భానికి సంబంధించిన విషయమేనని గ్రహించాలి. (సంకలనకర్త)

ఆయనసలు స్పృహ తప్పి పడిపోయినారా? (తరువాత నా కంటే ముందే స్పృహలోకి వచ్చారా?) లేక (గతంలో) తూర్ పర్యతంపై స్పృహతప్పి పడిపోయిన దానికి బదులు ఇప్పుడు ఆయనకు ఆ స్థితికి గురికాకుండా చేయడం జరిగిందా అనే విషయం నాకు తెలియదు”.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 44వ ప్రకరణం - ఖుసూమాత్, 1వ అధ్యాయం - మాయుజ్కరు ఫిల్ అష్షాసివల్ ఖుసుమా బైసల్ ముస్లిం వల్ యహూద్)

43వ అధ్యాయం - హజ్రత్ యూనుస్ ప్రవక్త (అలైహి) ప్రస్తావన

1536. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ఉపదేశించారు:- “ ఏ దైవ దాసుడూ తాను హజ్రత్ యూనుస్ బిన్ మత్తై (అలైహి) కంటే శ్రేష్ఠుణ్ణి అని చెప్పకూడదు”.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 35వ అధ్యాయం - ఖాలిల్లాహి త ఆలా (వ ఇన్న యూనుసల మినల్ ముర్బలీవ్))

1537. హజ్రత్ ఇబ్నై అబ్బాస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- “ఏ దైవ దాసుడూ తాను హజ్రత్ యూనుస్ బిన్ మత్తై (అలైహి) కంటే శ్రేష్ఠుణ్ణి అని చెప్పకూడదు”. మత్తై హజ్రత్ యూనుస్ (అలైహి) తండ్రి పేరు.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ అధ్యాయం - అంబియా, 24వ అధ్యాయం - ఖాలిల్లాహి త ఆలా (హల్ అతాక హదీసు మూసా))

44వ అధ్యాయం - హజ్రత్ యూసుఫ్ ప్రవక్త (అలైహి) మహిమోన్నతలు

1538. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం:- ఒక వ్యక్తి మాట్లాడుతూ “దైవప్రవక్తా! మానవులందరిలో కెల్లా ఎక్కువ గౌరవనీయుడు ఎవరు?” అని ప్రశ్నించాడు. “అందరి కంటే ఎక్కువగా దేవునికి భయపడుతూ ఆయన ఆజ్ఞలను పాటించేవాడు” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). ప్రశ్నించే వ్యక్తి “మేమీ దృష్టితో అడగలేదు” అని అన్నాడు “అయితే యూసుఫ్ (అలైహి) ఆయన స్వయంగా దైవప్రవక్తే గాక, ఆయన తండ్రి (హజ్రత్ యాఖూబ్) తాత (హజ్రత్ ఇబ్రాహీం) ఖలీలుల్లాహ్ లు కూడా దైవప్రవక్తలే” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). ప్రశ్నించే వ్యక్తి “మేమా దృష్టితో కూడా అడగలేద”ని అన్నాడు. “మరేమిటి? అరబ్బు తెగలు, వాటి ఉప తెగలను గురించి అడుగుతున్నావా? వారిలో అజ్ఞాన కాలంలో సజ్జనులు, సద్వర్తనులుగా ఉండినవారే ముస్లింలైన తరువాత కూడా సజ్జనులు, సద్వర్తనులుగా ఉన్నవారు ఎంతో శ్రేష్ఠులు. కాకపోతే వారు ధర్మంలో మంచి అవగాహన కలిగిన వారయి ఉండాలి” అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం).

(సహీహ్ బుఖారీ:- 60వ ప్రకరణం - అంబియా, 8వ అధ్యాయం - ఖాలిల్లాహి త ఆలా (వత్తఖజల్లాహ ఇబ్రాహీమ ఖలీలా)

26వ అధ్యాయం - హజ్రత్ ఖిజర్ (అలైహి) ఘనతా ఔన్నత్యాలు

1539. హజ్రత్ అబీ బిన్ కాబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ఉద్బోధించారు:- హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఇస్రాయిల్ సంతతి వారి ముందు ఉపన్యాసమిస్తున్నారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి లేచి “అందరి కంటే గొప్ప పండితుడు ఎవరు?” అని ప్రశ్నించాడు. “నేనే” అన్నారు హజ్రత్ మూసా

(అలైహి). ఈ మాటలు దేవుని ఆగ్రహానికి కారణమయ్యాయి. “దేవుడు అందరికంటే గొప్ప జ్ఞాని అని అతను ఎందుకు అనలేదు?” అంటూ ఆగ్రహం వెలిబుచ్చాడు. తరువాత దివ్యావిష్కృతి (వహి) ద్వారా “మజ్మయిల్ - బహ్మైన్ (రెండు నదుల సంగమం) వద్ద నా దాసుడొకడున్నాడు. అతను నీ కంటే గొప్ప జ్ఞానంపన్నుడు” అని తెలియజేశాడు. “అయితే ప్రభూ! నేనాయన దగ్గరికి ఎలా చేరుకోవాలి?” అని అడిగారు హజ్రత్ మూసా (అలైహి). “నీ వెంట ఒక చేపను తోలుతిత్తిలో పెట్టుకొని తీసికెళ్ళు. ఎక్కడయితే నీకా చేప కన్పించదో ఆ ప్రదేశంలోనే నీవా మనిషిని కలుసుకోగలవు” అని తెలియజేశాడు దేవుడు.

హజ్రత్ మూసా (అలైహి) యూషెబిన్ నూన్ అనే సేవకుణ్ణి వెంటబెట్టుకొని బయలుదేరారు. ఆ సేవకుని దగ్గర తోలు తిత్తిలో చేప ఉంది. ఈ విధంగా వీరిద్దరు చివరికి ఒక చట్టు బండ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. దాని మీద మేను వాల్చి కాస్సేపు పడుకున్నారు (ప్రయాణ బడలికతో). అంతలో తోలు తిత్తిలో ఉన్న చేప కాస్తా ఎగిరి బయటికి వెళ్ళిపోయింది. ఆ చేప సముద్రంలోకి సారంగం లాంటి దారి చేసుకొని చక్కా వెళ్ళిపోయింది. హజ్రత్ మూసా (అలైహి)కు ఆయన సేవకునికి ఇది ఆశ్చర్యం కలిగించింది. (సరే, వారా సంగతి గమనించకుండా అక్కడ్నుంచి బయలుదేరారు. ఆ రాత్రి మిగిలిన భాగం, మరునాడు పగలంతా వారలా నడుస్తూనే పోయారు. తెల్లవారిన తరువాత మూసా (అలైహి) తన సేవకునితో “ఇక తీసుకురా మా పలహారం. మేమీ ప్రయాణంలో చాలా అలసిపోయాము” అని అన్నారు.

కాని మూసా (అలైహి) తనకు దేవుడు సూచించిన ప్రదేశం దాటి చాలా దూరం ముందుకు పోయేసరికి బాగా అలసిపోయారు - అప్పుడు సేవకుడు (చేప సంగతి గుర్తొచ్చి) “చూశారా! మనం చట్టుబండ మీద విశ్రాంతి తీసుకున్నప్పుడు చేప భలే విచిత్రంగా ఎగిరి సముద్రంలోకి పారిపోయింది. తరువాత మీకు చెబుదామంటే ఆ సంగతి నాకు ఏమాత్రం గుర్తుకు రాలేదు” అని అన్నాడు. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) అప్పుడు “మనం దాని కోసమే గదా వెతుకుతున్నాం” అని అన్నారు. కనుక వారిద్దరు వెనక్కి మరలి తమ అడుగు జాడల్లో నడుచుకుంటూ తిరిగి ఆ చట్టుబండ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. వారికక్కడ వస్త్రంలో పూర్తిగా చుట్టబడి ఉన్న ఒక వ్యక్తి కన్పించాడు. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఆ వ్యక్తికి సలాం చేశారు. దానికి ఆ వ్యక్తి (హజ్రత్ ఖజర్) “మీ దేశంలో సలాం ఎక్కడుంది?” అని అడిగాడు. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఈ మాట విని “నేను మూసాను” అని అన్నారు. “ఏ మూసా? ఇస్రాయిలీయుల మూసావా?” అడిగాడతను. “ఔనండీ! మీరు పొందిన జ్ఞానం నేను కూడా నేర్చుకోవడానికి నన్ను మీ వెంట ఉండనిస్తారా?” అడిగారు హజ్రత్ మూసా (అలైహి). “నీవు నా వెంట ఉండి (నా వ్యవహారాలు చూస్తూ) సహనం వహించలేవు. నీ దగ్గర లేనటువంటి ప్రత్యేక దైవిక జ్ఞానం నా దగ్గర ఉంది. దాన్ని దేవుడు స్వయంగా నాకు ప్రసాదించాడు. అలాగే నా దగ్గర లేనటువంటి ప్రత్యేక దివ్య జ్ఞానం నీ దగ్గర ఉంది. దాన్ని నీకు దేవుడు ప్రసాదించాడు” అన్నారు హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి). “దేవుడు తలిస్తే మీరు నన్ను సహనశీలిగా చూడగలరు. నేను మీరిచ్చే ఏ ఆజ్ఞనూ జవదాటను” అన్నారు హజ్రత్ మూసా (అలైహి).

ఈ సంభాషణ తరువాత వారిద్దరూ తమ దగ్గర పడవ లేనందున నది ఒడ్డున నడవసాగారు. కాస్సేపటికి వారికొక పడవ కన్పించింది. వారు పడవ నడిపే వారితో “మమ్మల్ని కూడా పడవలో ఎక్కించుకోండి” అని అన్నారు. వారు హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి)ను గుర్తుపట్టి ఎలాంటి అద్దె తీసుకోకుండానే వారిద్దర్నీ పడవలోకి ఎక్కించుకున్నారు. కాస్సేపటికి ఒక పిట్ట వచ్చి పడవ అంచు మీద కూర్చున్నది. అది నదిలోని నీటిని ఒకటి లేక రెండు బొట్లు ముక్కుతో పీల్చుకున్నది. హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) (ఆ పిట్టవైపు చూపిస్తూ) “నీకు, నాకు లభించిన జ్ఞానాన్ని దేవుని జ్ఞానంతో పోల్చితే అది ఈ పిట్ట నదిలో నుంచి నీటిని తన ముక్కుతో పీల్చుకున్నంత కూడా లేదు” అని అన్నారు.

ఆ తరువాత కాస్సేపటికి హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) పడవకు సంబంధించిన ఒక చెక్కను పీకి వేశారు. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) అది చూసి “ఇదేమిటి? వీరు మనను అద్దె తీసుకోకుండా పడవలోకి ఎక్కించుకుంటే మీరు వీరి పడవనే వెరగొడ్డారా! పడవ, పడవలోని ప్రయాణీకులు అంతా నదిలో మునిగిపోవాలనా మీ ఉద్దేశం?” అని అన్నారు. దానికి హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) “నేను ముందే చెప్పలేదా నీవు నా వెంట ఉండి సహనం వహించలేవని?” అని అన్నారు. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) “తప్పయిపోయింది. క్షమించండి (నన్ను ఇబ్బందిలో పడవేయకండి)” అని అన్నారు. ఇది మూసా (అలైహి) గారి మొదటి మరుపు.

ఆ తరువాత వారు ముందుకు సాగారు. వారొక చోట తోటి పిల్లలతో ఆడుకుంటున్న ఒక పిల్లవాణ్ణి చూశారు. హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) ఆ పిల్లవాడి మెడ పట్టుకొని అతని తలను త్రుంచి మెడ నుండి వేరు చేశారు. మూసా (అలైహి) అది చూసి “మీరు ఏ పాపమెరుగని ఓ పసి బాలుణ్ణి అన్యాయంగా చంపేశారే! అని అన్నారు. దానికి హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) ప్రతిస్పందిస్తూ “నేను ముందే చెప్పానుగా నీవు నా వెంట ఉండి సహనం వహించలేవని?” అని అన్నారు (హజ్రత్ మూసా (అలైహి) మళ్ళీ తప్పయిపోయింది, క్షమించండి అంటారు).

అక్కడ్నుంచి వారిద్దరూ ముందుకు సాగారు. చివరికి వారొక పట్టానికి చేరుకొని పట్టవాసులతో తమకు అన్నం పెట్టండని కోరారు. కాని పట్టవాసులు వారికి ఆతిథ్యమివ్వడానికి నిరాకరించారు. తరువాత (ఆ పట్టుంలోనే) వారికొక ఓ ప్రక్కకు వారిగిపోయిన ఒక గోడ కన్పిస్తుంది. అది పడిపోయే స్థితిలో ఉంది. హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) దాన్ని చేత్తో సైగ చేసి నిటారుగా నిలబెట్టారు. మూసా (అలైహి) అది చూసి “మీరు కోరుకుంటే ఈ గోడ మరమ్మత్తుకు ప్రతిఫలం తీసుకోగలరు కదా!” అని అన్నారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఖజర్ (అలైహి) మాట్లాడుతూ “ఇది చివరి అవకాశం. ఇక నీవు నా నుండి విడిపోక తప్పదు” అని అన్నారు.

దేవుడు మూసా (అలైహి)ను కరుణించుగాక! ఆయన గనక సహనం వహించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది. మనకా సంఘటనలను గురించిన పూర్తి వివరాలు తెలిసి ఉండేవి.

(సహీహ్ బుఖారీ:- 3వ ప్రకరణం - ఇల్మీ, 44వ అధ్యాయం - మాయుస్తహబ్బుల్ ఆలీమి జశాసుయిల అయ్యున్నాసి ఆలమ్ ఫయకిలుల్ ఇల్మ ఇల్లాహ్)